

KRALOVICKÝ OBZOR

Měsíčník Městského úřadu Kralovice * Únor 2009 * Příští číslo vyjde 7. března * Cena Kč 4,-

Muzeum a galerie v Mariánské Týnici v loňském roce

Rok 2008 byl pro Muzeum a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici bohatý zajímavými aktivitami, publikacemi a výstavami. Ani obnova areálu se nezastavila, přestože jsou ty největší úkoly již splněny. V nastávajícím období se muzeum zaměří především na rekonstrukci a rozšíření expozic.

Sezona roku 2008, zahájená novým vstupem, průvodcovnou a stálou výstavou o dějinách Mariánské Týnice ve foyer, znamenala další postup v dokončení rehabilitace areálu. Vstup do proboštství z jižní strany byl ještě v průběhu sezony doplněn ochranným zábradlím pro invalidy, kteří mohou snadno najet do muzea po kamenné rampě. Pro jejich další komfort v užívání muzejní expozice i kulturních akcí je připravován výtah do I. poschodí, který by měl být realizován v letošním roce z projektu, jež muzeum získalo v rámci evropského programu na podporu cestovního ruchu. Jeho součástí je i příprava nové expozice muzea, nová instalace osvětlení, vytápění a další stavební úpravy. Vypracování podkladů k významné finanční dotaci, přesahující částku 9 milionů, bylo velmi náročné a vyžádalo si dlouhodobou přípravu historického oddělení, spolupráci s architektem a technickou přípravu stavebního oddělení. Výsledkem projektu, zaštiťovaného Plzeňským krajem, by měla být nová moderní expozice, která bude dokončena v roce 2011, u příležitosti 300. výročí položení základního kamene k barokní výstavbě Mariánské Týnice. Projekt, který je rozdělen na tři etapy, bude významným přínosem pro kvalitní kulturní nabídku muzea odpovídající nárokům moderních návštěvníků.

Nová expozice v části národopisné navazuje na projekt dokumentace lidových zvyků, jímž muzeum věnovalo pozornost výstavami a publikacemi v roce 2007 a 2008. Poslední výstava, která představila období „od májů do posvícení“ a již doprovdila i stejnojmenná publikace, se v loňském roce dostala do bohatého výstavního programu jako hlavní muzejní akce. Ukázala pestrost a bohatost lidových zvyků, které se opakují dosud na severním Plzeňsku, často jako ohlas znovu objevených regionálních tradic. Kromě již zmíněné národopisné pub-

likace pokračovalo muzeum i v edici „Paměť krajiny“, v níž byl vydán svazek „Plasko“ pro mikroregion Dolní Střela ve spolupráci s městským úřadem v Plasích a odborem regionálního rozvoje Plzeňského kraje. Jeho výtisky je možné získat buď na městském úřadě v Pla-

výzkumu v krajině také získávání informací od pamětníků, za nimiž se muzejní pracovníci rovněž vypravili. Třetí publikací, již muzeum v roce 2008 vydalo, bylo „Severní Plzeňsko na historických diapoziťech“ autorů Jiřího Fáka a Luďka Krčmáře. Publikace je obrazovým

sích nebo v Mariánské Týnici. Publikace je výsledkem dlouhodobého terénního a archivního průzkumu a přináší poznatky o více než dvou stech drobných památkách, v nichž jsou uloženy osudy lidí, kteří žili v našem kraji. Terénní průzkum zahrnuje krom vlastního

katalogem muzejních sbírek, jehož vydání bylo podpořeno grantem Ministerstva kultury.

Dalším významným počinem v roce 2008 bylo zpracování videozáznamů stavební dokumentace pořízené při obnově Mariánské Týnice za uplynulých patnáct let. Ve spolupráci s ČVUT v Praze bylo více než 70 hodin záznamů, pořízených stavbyvedoucím Jindřichem Kovaříkem, sestaveno do filmu, který zachytil důležité etapy podle jednotlivých stavebních profesí (zedníci, tesaři, kováři, klempíři). Zhlýlá dokumentace byla převedena na DVD a uložena jak v technického knihovně ČVUT pro studijní účely, tak v Mariánské Týnici. Film je prezentován na stránkách Plzeňského kraje, který spolu s ČVUT jeho zpracování finančně podpořil. Druhý film, který byl v regionu ve spolupráci s muzeem natáčen, byl věnován kamenným památkám. Jeho produkční Ljuba Václavová je zařadila do cyklu „Staré aleje a Staré stezky“ a je určen pro Českou televizi. Na filmu se podílel též geolog Václav Cílek a sochař Kurt Gebauer. Regionální zajímavosti z oblasti kamenných památek představila Irena Bukačová.

V souvislosti s osudy kamenných památek je třeba zmínit též dokončení restaurování soch Jana Nepomuckého a Archanděla Rafaela před proboštstvím v Mariánské Týnici. Na ukončení náročného transferu a restaurátorských prací se sešli zástupci města Kralovice, Plzeňského kraje, římskokatolické církve a bratři trapisti z Nového Dvora, aby společně poděkovali za zdařilou práci akad. sochaři Bořivoji Rakovi a pracovníkům muzea a společným zpěvem mariánské písně „Salve regina“ uvítali barokní sochy na staronovém místě.

Dokladem společné péče o kulturní dědictví byla záchrana obrazů Petra Brandla z kostela sv. Barbory v Manětíně, které po restaurování našly své místo ve stálé expozici v Mariánské Týnici. Na financování spojily své síly právovůreční měšťané z Plzně a Plzeňský kraj, který přislíbil ujmout se i osiřelého oltářního obrazu sv. Barbory z téhož kostela. Obraz sv. Václava, vynikající dílo Petra Brandla z roku 1699, byl vyžádán Národní galerií a Pražským arcibiskupstvím na výstavu „Svatý Václav, ochránce země české“, která se koná od 19.12. 2008 do 8. 3. 2009 v Anežském klášteře v Praze.

V roce 2008 muzeum uspořádalo řadu přednášek, akcí pro školy a pro kronikáře. Poskytlo celou řadu odborných konzultací obcím, studentům, badatelům a podílelo se na několika výzkumných úkolech. Na letošní rok bylo požádáno o spolupráci na výstavě Marie Uchytlové, sochařky narozené v Kralovicích a autorky pomníku dětským obětem války v Lidicích, která připomene její umělecké dílo v Lidické galerii. Současně se také muzeum bude podílet na podpoře projektu centra stavitelského dědictví, které se bude realizovat v areálu plaského kláštera. Spolu s Nadačí Via, která se podílela na organizování semináře „Památky v hloží“, pořádaného v Mariánské Týnici, muzeum přislíbilo na letošní rok též účast v projektu sdružení Pro Bohemia. Výstavou v Nostickém paláci v Praze a katalogem občanských aktivit bude připomenuto dvacet let péče neziskových organizací o drobné památky.

Základem muzejní prezentace je stálá expozice. Současná, dvacet let stará prezentace dějin severního Plzeňska bude v letech 2009–2011 reinstalována z prostředků ROP Práce je rozvržena do několika etap a po celou dobu rekonstrukce muzeum bude přístupné návštěvníkům – uzavřena bude vždy jen repasovaná část.

Expozice bude tvořena třemi částmi v prvním poschodí o celkové ploše cca 1000 m². Projekt byl předložen v rámci programu ROP 3.2. a získal finanční podporu 9,9 mil. Kč, které pokryjí mimo expozici a její reinstalaci vynucených prací (osvětlení, topení, úprava podlah...) též vybudování výtahu pro invalidy.

Součástí areálu je barokní otevřený ambít, zdobený barokními freskami Františka Julia Luxe z poloviny 18. století. Prostor v nedávné době prošel rekonstrukcí krytiny a restaurováním fresek. Je velmi hodnotou částí Mariánské Týnice, sloužil pro poutníky i řádové mnichy, byly zde umístěny předměty liturgické povahy spojené s mariánským poutním místem – ex vota, sochy a obrazy. Počítá se s ním jako se součástí bezbariérového přízemního návštěvníckého okruhu. Jeho zasklením a osvětlením by byl získán další výstavní prostor pro stálou instalaci lapidária a výstavy církevního umění z ohrožených nebo zrušených kostelů. Expozice by pomohla vytvořit regionální „vikariátní muzeum“ a zachránila tak významné kulturní hodnoty, které by byly zpřístupněny veřejnosti formou stálé expozice korespondující s původním charakterem poutního místa.

Součástí muzejní činnosti bude i v budoucnu výstavní činnost. Výstavy výtvarného umění budou nadále naplňovat „galerijní“ část aktivit muzea. Jsou zaměřeny tak, aby byl poskytnut prostor jak známým a významným umělcům, tak místním výtvarníkům. Kmenovým programem zůstávají muzejní výstavy z vlastních sbírek, často ve spolupráci s jinými muzei zřízenými PK. V průběhu let 2009–2011 bude pokračovat cyklus národopisných výstav – v roce 2009 „Od adventu do Hromnic“ (vánoční tradice), v roce 2010 „Rodinné zvyky českého venkova“ (od křtu k hrobu).

Na základě dobré zkušenosti budou výstavy nadále doplňovány i pořádáním společenských a kulturních setkání a doprovodnými akcemi, jako jsou ukázky starých řemesel nebo předvádění lidových zvyků. Bohatou výstavní a kulturní nabídkou budou nadále doplňovat přednášky muzejních odborníků, konané na přání různých institucí, škol nebo obcí a spolků. Pro ty také budou připravovány publikace či poskytnuta pomoc při výstavách, v nichž mapujeme jejich historii. I tímto se budeme nadále podílet na vytváření historického sebevědomí regionu severního Plzeňska. Informace a výsledky odborné činnosti muzeum zpřístupňuje krátkodobě formou výstav a přednášek a trvale publikacemi.

Irena BUKAČOVÁ

Modernizace výuky jazyků v ZŠ

V prosinci 2008 získala Základní škola Kralovice finanční příspěvek z grantového programu RWE Transgas Net, s. r. o. Ředitelka školy Mgr. Dana Duxová zpracovala projekt zaměřený na zkvalitnění, zefektivnění a modernizaci výuky cizích jazyků. Na základě kladného posouzení projektu a následného podepsání darovací smlouvy na částku 280 000 Kč budou moci učitelé jazyků a jejich žáci každou hodinu používat ve

vyučování celkem sedm nových notebooků a dataprojektorů. Učitelé tak budou kvalitně naplňovat priority školy stanovené ve Školním vzdělávacím programu „Učíme se pro život“, kterými jsou jazyková a počítačová gramotnost žáků. Zároveň budou společně se žáky efektivně pracovat na osvojování strategií a kompetencí určených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Oldřich Kaucký, jeden z vítězů školního kola konverzační soutěže v anglickém jazyce, obhájce 1. místa v okresním kole soutěže v roce 2008 a držitel 3. místa v okresním kole soutěže v roce 2009. Foto ZŠ Kralovice

Rada města

se sešla na svém prvním letošním zasedání ve středu 14. ledna v 17 hodin na radnici v Kralovicích.

Rada města po projednání schválila: Informace o občanech. * Finanční příspěvek ve výši 4000,- Kč pro pěvecký soubor Václav z Čisté na činnost souboru v roce 2009. * Finanční příspěvek ve výši 2000,- Kč Svazu tělesně postižených v ČR, místní organizaci Plasy, na činnost v roce 2009. * Přidělení uvolněného bytu č. 12 v Domě s pečovatelskou službou v Kralovicích na doporučení Bytové komise města Kralovice paní Markéty Giňové bytem Čistá, Nová Ves 46. * Znění dohody o zajištění výstavby inženýrských sítí a poskytnutí finančního příspěvku stavebníkem. * Žádost Zdeňka Holcingra bytem Kralovice, Týnecká 841, o zpět vzetí výpovědi z nájmu pozemků p. č. 4337/2 a 4337/175 – části 2 a 3 v k. ú. Kralovice u Rakovníka. * Žádost Oldřicha a Anny Hamáčkových bytem Kralovice, Manětínská 436, o uložení vodovodní přípojky pro výše uvedený rodinný dům do pozemku města. * Žádost Josefa a Jaroslavy Kolenových bytem Kralovice, Žatecká 780, o uložení plynové přípojky pro výše uvedený rodinný dům do pozemku města. * Na základě doporučení hodnotící komise přidělení

veřejné zakázky „Přístavba knihovny a úprava vnitrobloku“ firmě Ing. Petr Jiran – JIPS STAVEBNÍ FIRMA s nabídkovou cenou 12 182 328,- Kč bez DPH.

Rada města se seznámila se žádostí Aleše Dordy bytem Kralovice, Brigádnická 531, a Petra Kübeleho bytem Kralovice, Na Výsluní 813, o odprodej části pozemku p. č. 346/6 v k. ú. Kralovice u Rakovníka za účelem výstavby garáže.

Rada města nemá námitek k „Provoznímu plánu – odlučovače ropných látek“ provoz Kralovice, Žatecká 732, předloženému Správou a údržbou silnic Kralovice.

Rada města doporučila zastupitelstvu města Kralovice schválit nákup pozemků p. č. 550/30 o výměře 4600 m² a p. č. 550/33 o výměře 5400 m², oba v k. ú. Sedlec u Kralovic, od Antonína Brunclíka, Ivana Sinkuleho a Marie Weicherové, pozemku p. č. 550/26 o výměře 3700 m² v k. ú. Sedlec u Kralovic od Martina a Jaroslavy Havlíkových a chaty umístěné na pozemku p. č. 532/2 v k. ú. Sedlec u Kralovic od Antonína Brunclíka. Celková dohodnutá cena za výše uvedené nemovitosti činí 200 000,- Kč. Rada města schvaluje uzavření smlouvy o budoucí smlouvě kupní na nákup výše uvedených nemovitostí.

Rada města uložila Odboru výstavby MěÚ Kralovice posoudit vhodnost zástavby části pozemku p. č. 346/6 v k. ú. Kralovice u Rakovníka garáží. Termín

do 27. 1. 2009, zodpovídá paní Hana Vorlová, vedoucí OV MěÚ, kontrola v radě města. * Odboru výstavby MěÚ Kralovice zadat oddělení geometrickým plánem částí pozemku p. č. 460/13 v k. ú. Trojany u Mladotic, jedná se o historický majetek obce Trojany. Termín

do 27. 1. 2009, zodpovídá paní Hana Vorlová, vedoucí OV MěÚ, kontrola v radě města. * Tajemníkovi MěÚ Kralovice Bc. Pavlu Vránovi vyříditi všechny výše uvedené body projednávané na tomto zasedání rady města. Termín do 27. ledna 2009, kontrola v radě města.

Energetický průkaz budovy

Od 1. 1. 2009 vstoupily v platnost některé změny zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií ve znění pozdějších předpisů, které mají přímý dopad na povolování staveb a jejich úprav.

Jedná se zejména o § 6a tohoto zákona, který ukládá stavebníkům, vlastníkům budov nebo společenstvím vlastníků jednotek povinnost pro každou novostavbu získat průkaz energetické náročnosti objektu. Tato povinnost se v některých případech vztahuje i na nově zrekonstruované objekty s celkovou podlahovou plochou přes 1000 m².

Podle zákona dokládá splnění požadavků stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek průkazem energetické náročnosti budovy, který musí být přiložen při prokazování dodržení obecných technických požadavků na výstavbu. Průkaz nesmí být starší 10 let a je součástí dokumentace podle prováděcího právního předpisu při

a) výstavbě nových budov,
b) při větších změnách dokončených budov s celkovou podlahovou plochou nad 1000 m², které ovlivňují jejich energetickou náročnost,
c) při prodeji nebo nájmu budov nebo jejich částí v případech, kdy pro tyto budovy nastala povinnost zpracovat průkaz podle písmene a) nebo b).

Součástí průkazu nové budovy nad 1000 m² celkové podlahové plochy musí být výsledky posouzení technické, ekologické a ekonomické proveditelnosti alternativních systémů vytápění, kterými jsou

a) decentralizované systémy dodávky energie založené na energii z obnovitelných zdrojů,
b) kombinovaná výroba elektřiny a tepla,
c) dálkové nebo blokové ústřední vytápění, v případě potřeby chlazení,
d) tepelná čerpadla.

Průkaz energetické náročnosti nemusí být předložen při změně dokončené budovy v případě, že vlastník budovy prokáže energetickým auditem, že to není technicky a funkčně možné nebo ekonomicky vhodné s ohledem na životnost budovy, její provozní účely nebo pokud to odporuje požadavkům zvláštního právního předpisu (např. zákonu č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči). Průkaz energetické náročnosti nemusí být dále předložen

u budov dočasných s plánovanou dobou užívání do 2 let, budov experimentálních, budov s občasným používáním, zejména pro náboženské činnosti, obytných budov, které jsou určeny k užívání kratšímu než 4 měsíce v roce, samostatně stojících budov o celkové podlahové ploše menší než 50 m² a budov obsahujících vnitřní technologické zdroje tepla. Dále nemusí být splněny u výrobních budov v průmyslových areálech, u provozoven a neobytných zemědělských budov s nízkou roční spotřebou energie na vytápění. Tuto skutečnost bude nutno doložit výpočtem podle vyhlášky č. 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov.

Seznam osob oprávněných ke zpracování průkazu energetické náročnosti budovy a dalším činnostem v oblasti energetiky, např. zpracování energetických auditů, kontroly kotlů a kontroly klimatizačních systémů vede Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, odbor ekologické energetiky. Seznam oprávněných osob je k dispozici na internetu, případně na odboru výstavby.

Z výše uvedeného vyplývá, že při žádosti o vydání stavebního povolení pro stavbu rodinného domu, bytového domu a dalších objektů, na které se vztahuje výše uvedený právní předpis, a v návaznosti na § 28, odst. 2d) vyhl. č. 137/1998 Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu je nutno jako součást dokladů od 1. 1. 2009 předkládat i průkaz energetické náročnosti budovy.

Můžeme diskutovat o tom, zda povinnost předkládání průkazu energetické náročnosti budovy je do budoucna přínosem nebo se jedná pouze další byrokratické nařízení. Z pohledu výstavby nových nemovitostí tento zákon zcela jistě prodlouží přípravné práce na projektu a zdraží stavbu. Stavební úřad však nemá možnost výběru a při žádostech o povolení staveb, případně ohlášení staveb, kterých se týkají výše uvedená ustanovení, musí průkaz energetické náročnosti budovy vyžadovat.

Hana VORLOVÁ, odbor výstavby MěÚ

První ostrou zimní sezonu zažívá zimáček u základní školy. Bruslit se začalo již o vánočních prázdninách a poděkování patří všem, kteří se dětem starají o kvalitní ledovou plochu. Foto Karel ROM

Kruh přátel hudby při ZUŠ Kralovice
53. koncertní sezóna 2008/9

18. února 2009

PĚVECKÝ KONCERT

SIMONA PROCHÁZKOVÁ
soprán

PAVEL ČERVINKA
baryton

JAROSLAV ŠALAMOUN
klavír

Koncerty se konají v Muzeu a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici.
Začátky koncertů v 19,30 hodin, koncertní den – středa.
Doprava z Kralovic autobusem v 19 hodin od Lidového domu.
Vstupné: 70,- a 35,- Kč.

Kino Lidový dům
Únor 2009

Úterý 10. února 19.30 h: DEN, KDY SE ZASTAVIL ČAS – sci-fi USA. Úterý 17. února 19.30 h: HLÍDAČ č. 47 – film ČR. Úterý 24. února 17.00 h: MUZIKÁL ZE STŘEDNÍ 3: MATURITNÍ – muzikál USA.

Další akce v Lidovém domě:
Sobota 7. února 21.00 h: BRUTUS. * Sobota 14. února 10.00 h: SOUTĚŽ VE SPORTOVNÍM TANCI o cenu města. * Sobota 21. února 20.00 h: PLES FOTBALISTŮ, hraje EXPRES. * Neděle 1. března 15.00 h: NEBOJTE SE STRÁŠIDEL – loutková revue pro děti, hosté JŮ a HELE.

OMLUVA

SDH Kralovice uveřejnil v prosincovém čísle informaci o dopravní nehodě. Postupoval necitlivým způsobem a hasiči se tímto omlouvají všem dotčeným osobám.

Z našich řad navždy odešli:

Marie SVOBODOVÁ
Kralovice 361 (87 let)
Václava SLACHOVÁ
Kralovice 557 (62 let)
Lucie ROUČKOVÁ
Kralovice 882 (19 let)

Studenti vzpoměli oběti holocaustu

U příležitosti Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti proběhl 27. a 28. ledna 2009 ve Střední škole Kralovice Workshop o holocaustu.

První den studentky a studenti oboru Sociální péče Střední školy Kralovice pracovali pod vedením učitelky Bc. Simony Duxové a Bc. Kateřiny Roučkové na tématech spojených s problematikou holocaustu, shlédli prezentaci o obětech koncentračních táborů i nelidských podmínkách v nich. V materiálech vyhledali informace a zpracovali Osobní listy vybraných obětí holocaustu, např. Anny

Frankové, Petra Ginze a dalších. Své pocity a dojmy poté vyjádřili kresbou. Druhý den celý workshop proběhl znovu ve spolupráci se ZŠ Kralovice, kdy se jeho účastníky stali žáci 8. B spolu s ředitelkou Mgr. Danou Duxovou. Workshop byl pro všechny velkým přínosem a studenti odcházeli s pocitem, že o holocaustu je nutné neustále mluvit a hlavně na něj nikdy nezapomenout...

Trojany: Ves, která nese jméno plaského opata

V kapitolách z historie tentokrát zalistujeme v pamětní knize vesnice Trojany. Kronika byla založena v roce 1924. Autorem uveřejněných zápisů je Jaroslav Lenc, obuvník v kralovické dílně pana Tauše a syn tehdejšího trojanského starosty, který během let 1924–1926 zachytil na prvních 73 stranách pamětní knihy historii vsi od počátků přes vzpomínky pamětníků až po autentické záznamy událostí první poloviny dvacátých let minulého století. Byl kronikářem pracovitým a nadaným, o čemž svědčí i následující krátké ukázky z jeho zápisů.

Do školy chodily dívky dříve do Žebnice, kamž jest obec přifařena. Cestou do školy mnoho zkusily, jelikož vede přes dva potoky a většinou lesem. Potoky se občas náhle rozvodnily, při bouřce neb tání sněhu, takže dívky jdoucí ze školy nemohly se domů dostat. V takovém případě chodili jim rodiče naproti. V lese se zdržovali též cikáni, kteří dětkám brali jídlo, které s sebou na oběd nosily. V roce 1897 byla zřízena jednotřídní škola v Bukovině, odkudž dříve dívky chodily do školy do Potvorova. Asi rok před postavením školy vyučovalo se ve statku u Jenáků čp. 6, kamž nyní chodily dívky z Trojan a Bukoviny. Prvním učitelem byl Václav Mancl, který sem dosazen ze Hvozda. Vyučoval až do roku 1923, kdy byl pensionován a na jeho místo dosazen učitel Vybulka Jindřich z Rakovníka.

Rodiče, kteří měli dívky školou povinné, platili školní plat. V roce 1905 však bylo toto placení školního platu zrušeno a od té doby jest hrazen obecní přírůzkou. V obci Bukovině se však dosud platí.

Dříve patřila obec poštou do Kralovic. Jelikož listonoš do obcí nedocházel, vyvolával kralovický listonoš na náměstí adresy došlých dopisů ve čtvrtek o týdněm trhu a v neděli, kdy bylo ve městě nejvíce přespolních lidí, kteří od něho dopisy převzali a ve své obci rozdali. V pozdější době nařízením c. k. okresního hejtmantství k doručování úředních dopisů musel býti ustanoven v každé obci posel, který dvakrát v týdnu do Kralovic na poštu docházel a všechny dopisy do obce nosil. Později zase obecní poslovec zrušení a ustanovení okresní listonošové, kteří docházeli do každé obce každý druhý den. V obci zřízena poštovní schránka, z níž listonoš nahromaděné dopisy vybíral. V obci zdejší jest upevněna u hostince čp. 1. Postavením dráhy Rakovník-Mladotice zřízen později poštovní úřad v Mladotičích. Nyní dochází do obce listonoš z Mladotič každý den.

V obci jest mnoho stromů, zvláště švestek. Z té příčiny postavil V. Beneš sušárnu na svém pozemku v dolejší části obce, kde se švestky sušily. Sušili zde švestky též hospodáři z Bukoviny, Řemešína, ba i Sedlice. Sušárna však časem zpustla a nynější hospodář, syn zmíněného V. Beneše, sušárnu více neopravoval a po převratě zboural docela. Nyní pouze jen zbytky zdí připomínají místo, kde dříve stála.

Zvonička na návsi v Trojanech. Foto Jakub ROM

Včelařství, ač by se zde dařilo, jest zde zastoupeno jen v míře nepatrné.

V obci kaple není, pouze stará zděná zvonička sínídem krytá. Dříve zvonil obyčejně ten, kdo obýval obecní domek. Ustanovený zvoník za plat není, takže zvonívají obyčejně sousedé poblíže bydlící. Mimo zvonice jest v obci ještě v dolejší části u domku čp. 17 malá

zděná kaplička (vlastně Boží muka) se soškou sv. Jana Nepomuckého, kde se obyvatelé z dolejší části v týdnu o svátku sv. Jana modlili a po týdnu chodili všichni se modlit do hořejší části obce ku křížku, který stál před domkem čp. 4, u silnice pod tarasem, kde se konaly pobožnosti až do senoseče. Po pobožnosti besedovali sousedé, sedíce porůznu na zemi, dlouho do noci.

O svátku sv. Jana chodí procesí ze Žebnice k soše sv. Jana Nepomuckého u Sechutic, které bývalo před válkou četně navštěvováno, ale nyní již ten zvyk pomíjí, jakož i pobožnosti u křížku na vsi. V nynější době (asi r. 1922) křížek přemístěn (letopočet 1881) k zahradě Josefa Urbana. V roce 1916 byly v upomínku války (z nařízení okresního hejtmantství) vysázeny tři lípy pod náspem a na náspu silnice naproti křížku.

Obecní knihovna založena v roce 1922 a jest na ní věnováno v obecním rozpočtu každoročně dosud 200 Kč. Předsedou knihovny rady ustanoven Gros Jan, rolník, jednatelem Beneš Fr., domkář, pokladníkem Koura V., knihovníkem pak Fajt Josef. Čítá nyní 71 svazků.

Ochotnického spolku divadelního zde není. První kusy „Na statku a v chaloupce“ a „Vesnický mučedník“ předvedeny zde mládeží zdejší před válkou as v r. 1912-13; před tím se ještě nikdy v obci nehrálo. 30. 12. 1917 předveden „Sedlák křivopřísežník“, 21. 1. 1918 „Sokyně“ a 31. 12. 1922 „Sedlák Zlatodvorský“, vesměs obrazy z vesnického života. 15. dubna r. 1923 sehráli zde ochotníci z Hadačky veselohru „Terna“. Před válkou zavítali do obce též někdy komedianti s loutkovým divadlem, avšak již velmi dávno zde loutkové divadlo (komedie) nebylo.

Při tanečních zábavách účinkuje zde obyčejně „panská muzika“, jenom o masopustě hrávají zde domácí hudebníci na tahací harmoniku, housle a buben, kterážto hudba bývala zde obvyklá, dokud nezdomácněla na vesnicích hudba „panská“ nejméně o osmi hudebnících. Obyčejně bývaly zde taneční zábavy o masopustě, májová, pak pouť a posvícení. Masopust a májovou drživaly dívky, kdy měly „právo“ (mají až dosud), ostatní zábavy hoši. Nyní však platí u každé zábavy hoši i dívky stejně, což zavedeno až v době války. O masopustě chodily v úterý „maškary“ po vsi s hudbou, sbírajíce obilí, koblíhy a podobně, vodíce „medvěda“, ze kterého hospodyně trhaly slámu, dávajíce jí na hněda, aby prý jim slepice nezanášely. Obilí pak bylo prodáno a za stržený peníz pak se ještě celou popeleční středu pilo. Ve středu pak býval též pochován „žid“ (masopust), což spočívalo v tom, že některého chasníka, obyčejně přespolního, dříve chasa opilá a pak na hnojišti některého statku ve hnoji pochovávala – tento zvyk také valně přišel v zapomenutí, což možno jen s povděkem přijmouti...

Krátce z historie Bukoviny, Hradecka, Řemešína a Trojan...

Součástí města jsou dnes i bývalé samostatné obce Bukovina, Hradecko, Řemešín a Trojan. I ony mají dlouhou a zajímavou historii, kterou jsme na stránkách Kralovického obzoru zatím opomínali.

Bukovina tvořila od 13. století jeden celek s vesnicemi Řemešín a Sedlec. V polovině 13. století patřily Hrabšicům, kteří je r. 1281 postoupili zderazskému klášteru. Od r. 1432 pak patřily Benešovi a Hanušovi z Kolovrat, po rozdělení majetku v r. 1432 k hradu Krašovu. Spolu s tímto panstvím přešly do majetku Svitáků z Landštejna a od r. 1546 se staly součástí panství kaceřovského. Podle urbáře z r. 1558 bylo v Bukovině 8 osedlých: Jíra Havlík, Jan Křivonosek, Kašpar Kastl, Jan Vítofský, Opl, Mates Šmíd, Michal Andres, Nykl Racek, Vávra Hromádka a Šimon Jonák. Společně obhospodařovali 10 lánů a navíc pozemky po zaniklé vsi Doubravici. V roce 1623 bylo panství Gryspekům zabaveno ve prospěch plaského kláštera. Během třicetileté války bylo v Bukovině 6 statků spáleno. Bukovina pak zůstala trvale součástí plaského panství, které po zrušení kláštera v r. 1785 přešlo pod správu náboženského fondu a r. 1826 do majetku kancléře Metternicha. Po zrušení patrimoniální správy se stala samostatnou obcí v soudním a politickém okrese kralovickém (1869–1900 osada obce Trojan, 1910 samostatná obec). Na návsi stojí zděná kaple z 19. století. Kamenný kříž s reliéfem P. Marie z 1. poloviny 19. století a barokní sloupková

boží muka se nacházejí nedaleko stavení čp. 24. Dva pamětní kříže se dochovaly poblíž silnice na Kralovice.

Hradecko vzniklo koncem 17. století v místech, kde původně stávala ves Studená, jinak též Hrádkova ves, první zmiňovaná v roce 1372. V jejím držení se střídali drobní feudální vlastníci, plaský klášter; byla i majetkem kralovským. Kolem r. 1450 byla ves spálena a pustina zarostla lesem. V roce 1623 se stala majetkem plaského kláštera. Opat Ondřej Trojer zde dal r. 1684 postavit 18 hospodářských stavení, do kterých přestěhoval poddané z klášterního panství. Prvními osadníky byli Václav Sinkule z Babiny, Pavel Jakeš ze Sedlee, Jiřík Čech ze Všehrd, Martin Šiffner z Lubna, Kryštof Fryč, Daniel Langer z Lubna, Martin Leopold z Lubna, Jakub Soukup z Hodyně, Jan Piškule, Josef Sopr z Mladotič, Tomáš Hotěk z Potvorova, Mikuláš Slach, Jiřík Bušek z Bílova a Václav Hynek. Každý měl k užívání 29–30 strychů polí a louky na 2 vozy sena. Dále zde byli usazeni chalupníci Jiřík Nitše, Matouš Uher a Jan Louka. Po zrušení kláštera v roce 1785 byla ves ve správě náboženského fondu a od roku 1826 patřila Metternichům. Po zrušení patrimoni-

ální správy se stala samostatnou obcí v politickém a soudním okrese Kralovice. Zástavba intravilánu měla podobu okrouhlíce, přesněji obdélníka kolem rozsáhlé návsi s rybníkem uprostřed. Budovy na jižní straně dosud dokládají plánovitě založení v době historicky poměrně nedávné. Na návsi stojí nevelká kaple. Na hradeckém katastru leží dvůr Hubenov, významná barokní stavební památka.

Řemešín je jmenován v roce 1281, kdy jej tehdejší majitelé Hrabšici věnovali zderazským křížovníkům. V roce 1420 přešel do majetku Kolovratů, po dělení majetku r. 1432 náležel k hradu Krašovu. V roce 1546 se stává součástí majetku Floriána Gryspeka. Podle urbáře kaceřovského panství z r. 1558 zde bylo v té době 7 osedlých: Jakub na Žendově, Pavel Řezníček, Jan Chlupsa, Petr Pešek, Jíra Vopat, Pavel Pavíza a Tůma Pobuda, mlynář. Po konfiskaci gryspekovského panství v roce 1623 přešel Řemešín do majetku plaského kláštera. Během třicetileté války byly dva statky spáleny. V roce 1651 zde žilo 40 obyvatel. Obec byla vždy převážně zemědělská, vyrábělo se zde rovněž proutěné zboží. V okolí se nalézá černé uhlí, vzhledem k malé mocnosti vrstev se netěžilo. Na návsi je pomník padlým v pr-

vé světové válce. V obci se dochovala řada památek dřevěné lidové architektury, které by zasluhovaly zvýšenou pozornost. V okolí se nachází několik pamětních křížů.

Trojany vznikly teprve na samém konci 17. století. Na pozemcích již dávno zaniklých vsí Doubravice, Šebíkova a částečně i Újezdu je založil v roce 1696 plaský opat Ondřej Trojer; po kterém také získaly jméno (Trojerovice). Nechal zde postavit šest hospodářských stavení, do kterých přestěhoval z různých vsí hospodáře Pavla Urbana, Matěje Beneše, Jana Kováře, Jana Fránu, Jana Sebránka a Adama Melichara. Každému byly přiděleny 44 strychy polí a louky na 1½ vozu sena. Za to museli zaplatit 160 kop, splatných po 3 kopách ročně, a robotovat 3 dny v týdnu ve dvoře Olšany. Později vrchnost statky rozdělila a v roce 1780 zde již bylo 17 chalupníků. Obyvatelstvo vsi proto později tvořili mimo několika hospodářů především domkáři a dělníci. Usedlosti obklopyly obdélníkovou návěs, svažující se jihozápadním směrem. Na návsi stojí jednoduchá zvonička z 19. století, pamětní kříž a pomník padlým v I. světové válce.

Karel ROM

Anketu vyhrál Tuzar a basketbalové dorostenky

Kralovice – Nejúspěšnější sportovci města za rok 2008 se stali v hlavní kategorii taekwondista Patrik Tuzar, u kolektivů basketbalové mladší dorostenky.

Slavnostní vyhodnocení osmnáctého ročníku ankety pořádané měsíčníkem Kralovický obzor proběhlo v pátek 6. února. O pořadí rozhodly hlasy dvaadvaceti trenérů a funkcionářů kralovických oddílů a tělovýchovných jednot.

Vítěz hlavní kategorie Patrik Tuzar vybojoval v loňském roce stříbrnou medaili na juniorském republikovém šampionátu. Za tento výkon mu hlasující dali nejvíce bodů i mezi dorostenci. Jediným, kdo obhájil loňský titul, byly basketbalové mladší dorostenky mezi kolektivy.

V trenérské kategorii vyhrál premiérově Jiří Buňka, který tak po třech letech vystřídal na nejvyšším stupni svého basketbalového kolegu a absolutního rekordmana v počtu výher Vladimíra Příbyla (zvítězil celkem dvánáctkrát). U žactva vzešel z poměrně vyrovnaného souboje se dvojicí Matěj Štefl – Filip Staněk (tur. závody) vítězně orientační běžec Daniel Šlajs.

Mezi pětadvacítkou nejlepších má nejpobornější zastoupení taekwon-do (5x), dále orientační běh a basketbal (po 4), fotbal a turis-

tické závody (po 3), lední hokej (2), stolní tenis (1). V dalších třech případech se o pozici mezi nejlepšími nominovanými zasloužili svými výsledky v několika sportech najednou.

Fotografie a zpravodajství z předání cen přineseme v březnovém čísle MKO.

Výsledky – hl. kategorie: 1. Tuzar (taekwon-do I. T. F. Panter) 57 b., 2. Šlajs (Kometa) 55, 3. Matěj Štefl – F. Staněk (KČT) 37, 4. Mir. Štefl (KČT, LHC, Bike club) 26, 5. V. Staněk (KČT, Bike club) 19. Kolektivní: 1. Basketbal – ml. dorostenky (DBK Kozlany/Kralovice) 80 b., 2. Fotbal – dorostenci (FK Sokol) 54, 3. Stolní tenis – muži A (Sokol) 51, 4. Fotbal – přípravka (FK Sokol) 30, 5. Lední hokej – muži (1. LHC) 29. Trenéři: 1. Buňka 64 b., 2. Příbyl (oba DBK) 42, 3. Staňková (KČT) 30, 4. Marta Hanáková (Kometa) 30, 5. Janko (1. LHC) 29. Dorostenci: 1. Tuzar 62 b., 2. Hynková (KČT/DBK) 32, 3. Nováková (taekwon-do I. T. F. Panter) 29, 4. Houšková (DBK) 21, 5. M. Bulín (FK Sokol) 21. Žactvo: 1. Šlajs 69, 2. F. Staněk – M. Štefl 65, 3. Magda Hanáková (Kometa) 48, 4. Kučera 34, 5. Kučera (oba taekwon-do I. T. F. Panter) 26.

Patrik Tuzar (taekwon-do I. T. F. Panter) se stal vítězem hlavní kategorie osmnáctého ročníku ankety o nejúspěšnějšího sportovce Kralovic. Foto: Karel POPEL

... výsledkový souhrn

BASKETBAL: Obl. přebor mladších zákyň v. BaK Plzeň 79:51 (40:22, Čechurová 26, Kalousová 13) a 91:39 (49:17, Kalousová 25, Čechurová 16, Salfická 15), průběžně 2. místo 12 záp./23 b. (skóre 784:458). Obl. přebor nejml. minižactva v. BaK Plzeň 59:33 (31:11, Bláhová 25, Buňková 18, Zeman 5) a 97:30 (46:16, Bláhová 40, Buňková 22, Staněk 12), v. TJ Klatovy 74:26 (42:2, Bláhová a Buňková po 22, Šliková 15) a 104:18 (55:10, Bláhová 27, Buňková 18, Maroušková 16).

LEDNÍ HOKEJ: Sdruž. přebor Plzeňska I. tř. v. Holýšov 1:5 (V. Sebránek), v. HC GES 0:6, v. Ves Touškov 0:14, v. Coyotes 4:7 (Mytaš, Ma. Slemenský, Vopat, Hodina), v. HK Trafo Hadačka 5:1 (Olach, P. Volín, Folk, Vozáč, Vopat), v. HC Klabava 2:2 (Kleinhamp, Volín), v. SK z Bor 7:1 (Štefl a Vopat po 2, Hyrman, Sebránek a Vít Sládek), průběžně 11. místo (bilance 19 – 3 3 13, skóre 45:84, 9 b.). MOP žáků – III. Turnaj (10. 1., Hořovice) v. Lány 3:2 (Hubka, Fichtl, Opat), v. Hořovice 0:3, v. Ber. lvice 2:1 (Hubka, V. Hach), průběžně po 3 turnajích 1. Kralovice 9 záp./10 b. (skóre 12:3), přátelsky v. HC Lány 3:1 (P. Volín, Fichtl, M. Hubka).

STOLNÍ TENIS: Krajská soutěž II. tř. družstev mužů, sk. A – „A“ tým v. Nezvěstice 3:10, v. Zdemyslice 4:10, průběžně 12. místo (bilance 13/14, skóre 65:129), regionální přebor II. tř. družstev mužů „B“ tým v. Trnová B 9:9, H. Hut B – v. Kozolupy B 7:11, v. V. Libyně B 9:9, v. Hadačka B 10:8, průběžně 4. místo (bilance 18 – 10 5 3, 207:117, 43 b.).

VOLEJBAL: I. kolo finále OP mužů (turnaj Kralovice) „A“ v. Kozlany 2:0, v. D. Hradiště 2:0, v. H. Bříza 2:0, průběžně 1. místo, I. kolo sk. o 5. až 8. místo (turnaj Manětín) „B“ v. Zruč 1:2, v. Kaznějov 1:2, v. Manětín 2:0, průběžně 7. místo.

... sportovní pozvánka

NE 8. 2. – oblastní basketbalový přebor ml. zákyň v. Toužim (10.00 a 12.00, těl. ZŠ Kozlany). SO 14. 2. – 38. ročník soutěže ve spol. tanci O cenu města (Lidový dům).

NE 22. 2. – oblastní basketbalový přebor nejml. minižactva v. K. Vary (9.00 a 11.00, těl. ZŠ Kozlany).

PÁ 27. 2. – vyhlášení nejúspěšnějších sportovců okresu Plzeň-sever (Lidový dům).

SO 28. 2. – obl. basketbalový přebor ml. zákyň v. Klatovy (9.00 a 11.00), Českomoravská basketbalová liga ml. dorostenek v. Nusle (16.00).

NE 1. 3. – Českomoravská basketbalová liga ml. dorostenek v. USK Praha (10.00, vždy těl. ZŠ Kozlany).

Sportovní zpravodajství připravuje
Karel POPEL

Hokej: Po dvanácti letech doma

Kralovice – Mrazivé počasí úvodu ledna dovolilo sehrát dvě přátelská hokejová utkání na domácím ledě. Naposledy se toto povedlo v lednu 1997.

Osmnáct členů a přátel klubu pomohlo nalajnovat v předvečer utkání kluzišť u základní školy a lehce jej nastříkalo další vrstvou vody.

V neděli rámo se hrálo. A odehrála se obě plánovaná utkání, a to jak zákyň s HC Lány, tak mužů s Trafo Hadačka.

Sejm desítek diváků přihlíželo výhře zákyň 3:1 nad Lány v zajímavém a vyrovnaném duelu. Odpolední klání mužů od 13.00 s Hadačkou

už probíhalo za 2 až 3 stupňů „tepla“, kvalita ledu šla s přibývajícím časem hodně dolů, ale nakonec i tento zápas proběhl (5:1 pro domácí). Duel sledovalo pětadesát fanoušků.

A necelé čtyři hodiny po skončení zápasu s Hadačkou začalo pršet.

Oddíl ledního hokeje zároveň děkuje za spolupráci všem „mimooddílovým“ partnerům, kteří měli zásluhu na tom, že se zápasy mohly odehrát!

Hokejisté se hráli v neděli 18. ledna dvě přátelská utkání na kluzišti s přírodním ledem u základní školy. Žáci (viz snímek) zdolali HC Lány 3:1, muži Hadačku 5:1. Foto: Karel POPEL

VYHLÁŠENÍ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍCH SPORTOVců OKRESU PLZEŇ-SEVER

Lidový dům
Kralovice
Pátek 27. února 2009

... jednou větou

LEDNÍ HOKEJ – po třetím turnaji MOP žáků je průběžně kralovický celek na prvním místě celé soutěže; svěřence trenéra F. Janka však povinné „volno“ na jednom z turnajů teprve čeká...

VOLEJBAL – v prvním finálovém turnaji okresního přeboru mužů Kralovice vyhrály všechny duely a vedou skupinu; zejména jejich duel s Dolním Hradištěm přinesl velmi pěknou podívanou.

ANKETA – při vyhodnocení nejúspěšnějších sportovců loňského roku okresu Plzeň-sever, které proběhne 27. února v Kralovicích, budou odměněni i Matěj Štefl s Filipem Staňkem (tur. závody), David Šlajs (orientační běh), Patrik Tuzar a Pavel Kučera (oba taekwon-do).

... výkon měsíce

Mistrovské zápasy se hráli v lednu stolní tenis (družstva mužů v krajské soutěži i okresním přeboru II. třídy), hokejisté (muži i záci na Plzeňsku a Rakovnicku), volejbalisté (okresní přebor) a basketbalistky (oblastní přebory). Z této škály výkonů vybíráme za výkon měsíce výhru volejbalových mužů v úvodním finálovém turnaji okresního přeboru nad Dolním Hradištěm (2:0).

Marek Bebr smečuje přes dvojblok Dolního Hradiště ve finálovém turnaji okresního přeboru volejbalistů, který proběhl 10. ledna v kralovické tělocvičně. Foto: Karel POPEL